

(א) [תמונה: וי ע"ש], (ב) [תמונה: עג. קי: קדושין מ: סג. ערובין יח., ג ענין סמי ב' ע"ש].

תורה אור השלם

1 כשכיר שנה בשנה יקרה עמו לא יקרה בפרך לעיקר: ויקרא כה נג

גליון הש"ס

גבי' חמשה מפקיני מינה. עיין לעיל דף סא ע"ב מוספות ד"ה רבא וי"ע: מתני' מרבין על השבר. עיין ב"ב דף פו ע"ב מוס' ד"ה דינר: גבי' מרשא שרי. עיין לעיל דף סג ע"ב מוספות ד"ה ואמר:

הנהרות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נקטי. אע"פ כו' י"ב הא לאו הכי אסור ועיין מלממות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כו' שבראי לא פסיד. רב פפא מטיל שכר הכי הו' (נדח) ב.

דלא נסתרי עזדיה. שלא ירגיל להיות בטל ויתעלל. נסתרי המי"ו משמשת כדרך המתפעלים צחיבת שי"ן וסמ"ך כאשר יתפעל שר ויאמר תשתרר שהמי"ו מתמלעת להפסיק אותיות השורש וכאשר יאמר בגיזרת סף הסתופף מגזרת שח השמוחה וכן בלשון גמרא משמרי מיתמיה אשתמי אישתקיל:

כי מפקיני מיניה. הרבית שלקח כדכתיב אלעזר לחמר רבית קלוזה יולאה צדיינס דקיימא לן כוותיה לקמן (עמוד ב'): **גלימא לא מפקיני מיניה.** מקחו קיים וקלימא הרבית יחזיר לבעליו: **ולימא ליה כי אנא אנא.** כששכרתה אני צדמים יקרים הללו: **דכוה קא מישפשי.** לי. צדמים היתה צאה אלי: **מתני' מרבין על השבר.** ובזכר המתנת מעות השכירות: **ואין מרבין על המכר.** בזכר המתנת הנזק. ובגמרא מפרש טעמא: **ואם של חדש צדש.** ואם תתן לי שכר כל חדש צדשעו של תקדיס לי שכר כל השנה יחד תתן לי סלע צדשעו: **ואם לגורן.** ואם אמתין לך עד הגורן שתמכור מתבודתך ותתן לי מעות:

גבי' שכירות אינה משתלמת אלא לבסוף. מן הדין: **אלא לבסוף.** לטוף הזמן. הלכך כי שקיל מיניה סלע צדשעו דהוה להו שנים עשר סלעים אין זה שכר המתנת מעות שהרי לא נתמייז לו לשלם שכירות עד סוף החדש והאי דלמר ליה אם מעכשיו תתן לי הרי היא לך בעשר סלעים אי הוה מקדים ליה הוה ממחיל ליה מדמי השכירות ומגור ליה צפחות משוייה. אבל סיפא גבי מכר משמשך המקח דינו ליתן המעות וכי אמר ליה אם מעכשיו תתן הרי היא לך באלף הן הן דמיה וכי מיטפי עלייהו לגורן שכר המתנת מעות הוא: דקו צה. חיפשו אחריה עד שמלאו צה מקרא לבסוף צהא מילתא דתשלומי שכירות לבסוף: **ערשא שרי.** למכור סחורה בהמתנה ציותר מדמיה ובלבד שלא יפרש לו אם מעכשיו הרי הוא לך צפחות אלא ימכור סתם כך וכך ליום פלוני: קן ליה. אם מעכשיו הרי הוא לך צפחות צדהיא פריש ליה שכר המתנה הוא נוטל: **טרשא דידי שרי.** עושה שכר תמרים היה ומוכר לו בזמן הוול צתשרי כשער של ניסן וממתין לו עד ניסן: **שיכראי לא פסיד.** אינו מתקלקל והיימי יכול להצניעו עד ניסן: **וזו לא צריכנא.** שאני עשיר ואיני לחוק למכור כשער של עכשיו: **זיל צטר דידפו.** אחרי הלקוחות דאיניהו ודאי אגר נטר יהצו ליה למר דלילו הו' להו זוי הוה שמי להו שיכרא טובא כשער של עכשיו: **אמר רב חמא טרשא דידי ודאי שרי.** מוכר פרקמטיא היה מוכר צמקוס הוול כשער שהוא נמכר צמקוס היוקר וממתין להן והן מעלין אותו למקוס היוקר והוא מקבל עליו אחריות דרך צהליכה והלקוחות משתכרים צפרקמטיא שלוקחין עם צמעתי וצמציאין לנאן ואחריות החזרה עליהם וכיון דלא מקבלי עלייהו אחריות לא הויה מלוה גצייהו עד שהפרקמטיא נמכרת והן מקבלין המעות ואתן המעות נעשין עליהם מלוה ואין

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

סה.

עין משפט נר מצוה

ניחא ליה דלא ניסתרי עבדיה. פי' בערוך ל' ל' שון סמירה וקלקול וא"ת בלאו האי טעמא נמי פטור דהא תנן (ב"ב ד' יו:)

גול עזדים והוקינו משלם כשעת הגזילה אכל שכר פעולתם לא משלם ויש לומר דיש לחלק בין נחת אדעתא דגזולתא לנחת אדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי

התוקף ספינתו של חבירו ועשה צה מלאכה: **שכירות אינה משתלמת אלא בסוף.** אפילו למ"ד צהגזול קמא (ב"ב ד' נט. ושם ד"ה ואב"א) וצהאיש מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה דכ"ע) דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף מודה דאינה משתלמת אלא לבסוף כדיליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה אלא לבסוף מודה דפועל יכול לחזור צו ואפילו צחאי היס וכשהוא חור מלאכה יומר ולא נפקא מינה מההיא פלוגתא אלא לענין קדושין דאי ישנה מתחילה ועד סוף חשיבה מלוה ואין מקדש צה ונפקא מינה נמי להאי דפ"ק דמסכת ע"ז (ד' יט: ושם ד"ה א"מא) הגיע לכיפה שמעמידין צה אם צנה שכרו מותר ומפרש טעמא משום דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף ואימת מיתמר צמכוש אחרון מכוש אחרון ליה צה שוה פרוטה: **שכירות ש"ל שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה**

האחרת. ואם תאמר דצ"ל צצכורות (ד' עג:) דרשינן דאין תורמין מן החדש על הישן משום דכתיב צנה דמשמע אותה שנה עצמה וי"ל דהתם כתיב צנה בלא צ' והכא דרשינן מדכתיב צנה צנה צ' דמשמע צנה האחרת ואם תאמר דצפרק עד כמה (שם ד' סו: ושם ד"ה שנה) גבי צכור תאכלנו שנה צנה איזו היא צנה הנכנסת צחצחיתא הו' אומר זו שנה של צכור דלא מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו שנת עולם מסיימת צתשרי יאכל עד צסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא נאכל עד שנה אחרת ולא צתוך שנתו וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל צתוך שנתו דכתיב (שמות כג) ציום השמיני תתנו לו:

נקמי' צהו שוקא. דאי לאו הכי הוה אסור [וא] אע"פ שאחריות הדרך היה על רב חמא שהרי היו טורחין לו להציא סחורתו ולמכרה צשכר הלוואתו אכל השמא דנקטי להו שוקא אף צחזרמן הו' צצזיל טורחן ושרי: והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: **ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור:** אמר רב נחמן ע' מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קן ליה הכא לא קן ליה אמר רב פפא מרשא דידי שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד זוי לא צריכנא אנא הוה דקא עבידנא מילתא גבי לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חוי מר דקא אזלת בתר דיך ה"ל בתר וידהו דאילו הו' להו זוי הו' שקלי כי השתא אלתא דלית להו זוי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא מרשא דידי ודאי שרי מאי טעמא ניחא להו דליקו ברשותי דכל היכא דקא אזלי שבקי להו מכסא ונקוט להו שוקא והלכתא

כאן רבינו: נקטי להו שוקא. מכרזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס: והלכתא

ל' א מיי פ"ו מהל' מלוה וזוה ה"ל צ סמג לאין קב טוש"ע י"ד ס"י קסו טוש"ע א: ב ב מיי שס פ"ח ה' טו סמג שס טוש"ע י"ד ס"י קסא טוש"ע ח: בא ג מיי שס טוש"ע שס טוש"ע ט: בב ד מיי שס טוש"ע שס טוש"ע י: בג ה מיי שס פ"ח ה' ח סמג שס טוש"ע י"ד ס"י קטו טוש"ע ו: בד ו מיי פ"ח שס הלכה שס טוש"ע ט: ב' סמג שס טוש"ע י"ד ס"י קעג טוש"ע א: בה ז מיי פ"ח שס טוש"ע י"ד ס"י קעג טוש"ע א: בש מיי פ"ח מהלכות מלוה וזוה הלכה ג ועיין צמ"מ [וטוש"ע שס טוש"ע ד וס' קסו]:

האחרת. ואם תאמר דצ"ל צצכורות (ד' עג:) דרשינן דאין תורמין מן החדש על הישן משום דכתיב צנה דמשמע אותה שנה עצמה וי"ל דהתם כתיב צנה בלא צ' והכא דרשינן מדכתיב צנה צנה צ' דמשמע צנה האחרת ואם תאמר דצפרק עד כמה (שם ד' סו: ושם ד"ה שנה) גבי צכור תאכלנו שנה צנה איזו היא צנה הנכנסת צחצחיתא הו' אומר זו שנה של צכור דלא מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו שנת עולם מסיימת צתשרי יאכל עד צסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא נאכל עד שנה אחרת ולא צתוך שנתו וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל צתוך שנתו דכתיב (שמות כג) ציום השמיני תתנו לו:

נקמי' צהו שוקא. דאי לאו הכי הוה אסור [וא] אע"פ שאחריות הדרך היה על רב חמא שהרי היו טורחין לו להציא סחורתו ולמכרה צשכר הלוואתו אכל השמא דנקטי להו שוקא אף צחזרמן הו' צצזיל טורחן ושרי: והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: **ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור:** אמר רב נחמן ע' מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קן ליה הכא לא קן ליה אמר רב פפא מרשא דידי שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד זוי לא צריכנא אנא הוה דקא עבידנא מילתא גבי לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חוי מר דקא אזלת בתר דיך ה"ל בתר וידהו דאילו הו' להו זוי הו' שקלי כי השתא אלתא דלית להו זוי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא מרשא דידי ודאי שרי מאי טעמא ניחא להו דליקו ברשותי דכל היכא דקא אזלי שבקי להו מכסא ונקוט להו שוקא והלכתא

כאן רבינו: נקטי להו שוקא. מכרזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס: והלכתא